

वा० रा०

॥२०३॥

द्वितीयरथसारथिशब्दौ अनेकविशेषणव्यवधानात्पूर्वोक्ताविस्मरणार्थौ तदनुवादकावेव ॥ ४ ॥ ५ ॥ तडित्यताकागहनं तडित्तुल्यपताकाभिर्गहनं संकीर्णं दर्शितेन्द्रायुधप्रभं दर्शितेन्द्रायुधस्यप्रभा येनतं ॥ दर्शितेन्द्रायुधायुधमितिपाठे ॥ दर्शितानीन्द्रायुधेनसदृशान्यायुधानि येनतमित्यर्थः ॥ ६ ॥ ७ ॥ वज्राभिष्टस्य वज्राभिहतस्य दीर्यतो गिरेः स्वनस्य सदृशस्वनं बालचंद्रवन्नतं ॥ ८ ॥ ९ ॥ यथानुभूयमानप्रकारेणापसव्यं प्रदक्षिणं महता रथवेगेन पततानेनरावणेन समरे आत्मानं मां हंतुं मतिः कृता प्रथमप्रादक्षिण्येन रथसंचारलक्ष

रावणस्यरथंक्षिप्रंचोदयामाससारथिः ॥ तमापतंतं सहसा स्वनवंतं महाध्वजं ॥ ४ ॥ रथं राक्षसराजस्य नरराजो ददर्श ह ॥ कृष्णवाजि
समायुक्तं युक्तं रौद्रेण वर्चसा ॥ ५ ॥ दीप्यमानमिवाकाशे विमानं सूर्यवर्चसं ॥ तडित्यताकागहनं दर्शितेन्द्रायुधायुधं ॥ ६ ॥ शरधाराविमुं
चंतं धाराधरमिवांबुदम् ॥ सदृष्ट्वा मेघसंकाशमापतंतं रथं रिपोः ॥ ७ ॥ गिरेर्वज्राभिष्टस्य दीर्यतः सदृशस्वनम् ॥ विस्फारयन्वैवेगेन
बालचंद्रानतं ध्रुवः ॥ ८ ॥ उवाच मातलिं रामः सहस्राक्षस्य सारथिं ॥ मातले पश्य संरब्धमापतंतं रथं रिपोः ॥ ९ ॥ यथापसव्यं पततावेगे
न महता पुनः ॥ समरे हंतुं मात्मानं तथा नेन कृता मतिः ॥ १० ॥ तदप्रमादमातिष्ठ प्रत्युद्रच्छ रथं रिपोः ॥ विध्वंसयितुमिच्छामि वायुर्मैघ
मिवोत्थितं ॥ ११ ॥ अविक्लवमसंभ्रांतमव्यग्रहृदयेक्षणं ॥ रश्मिसंचारनियतं प्रचोदय रथं द्रुतं ॥ १२ ॥ कामं न त्वं समाधेयः पुरंदर
रथोचितः ॥ युयुत्सुरहमेकाग्रः स्मारयेत्वां न शिक्षये ॥ १३ ॥ परितुष्टः सरामस्य तेन वाक्येन मातलिः ॥ प्रचोदयामास रथं सुरसारथिरु
त्तमः ॥ १४ ॥

गणुनिमित्तसंपादनेनेतिशेषः ॥ १० ॥ तत्तस्मादप्रमादं सावधानत्वं आतिष्ठासनस्थैर्येण रिपोः रावणस्य रथं प्रति प्रत्युद्रच्छ प्रादक्षिण्येनै
वेतिशेषः ॥ ११ ॥ अविक्लवादिचतुर्गुणयुक्तं यथा तथा द्रुतं रथं प्रचोदय ॥ अविक्लवत्वमभीरुत्वं ॥ अरांभ्रांतं रणक्षोभादक्षुभितचित्तत्वं ॥ अव्यग्रमश्वीयहृदयेक्षणं यत्र रश्मि
संचारनियतं रश्मिसंचारेनैपुण्यं तत्तत्कालानुगुण्येन संयमनमोचनव्यवस्थावत्त्वं ॥ १२ ॥ यस्मात्पुरंदररथोचितस्त्वं यद्यपि कामं न समाधेयः न शिक्षणीयः अथापि युयुत्सुरे
काग्रो हं स्मारये सहजं सारथ्यकर्म स्मारये न शिक्षये ॥ १३ ॥ १४ ॥

यु० कां०

॥ २०३ ॥